

Методичні рекомендації щодо організації роботи з дітьми основ безпеки життєдіяльності

Методичні рекомендації щодо організації роботи з дітьми основ безпеки життєдіяльності

Основні напрями роботи з БЖД:

1. Формувати у дітей розуміння цінності власного життя та здоров'я.
2. Формувати у дітей уявлення про стихійні природні явища, як-то: землетрус, повінь, буря, ожеледиця, гроза, град тощо, ознайомити дітей природою, характерними ознаками, негативними наслідками.
3. Виховувати в дітей відчуття небезпеки щодо вогню, електричного струму, навчання правил протипожежної безпеки, вміння швидко і правильно знаходити вихід з небезпечної ситуації.
4. Навчити дітей обережно поводитись з ліками та хімічними речовинами, побутовою хімією.
5. Формувати в дітей уявлення про небезпечні для життя отруйні рослини, ягоди, гриби та вміння реалізувати в природі набуті знання.
6. Виховувати вміння надати собі та іншим потерпілим допомогу на випадок травмування, свідомо виконувати правила поведінки на вулиці, під час зустрічі з незнайомцями, у надзвичайних ситуаціях.

Уся робота з навчання дітей безпечної поведінки має вестися з урахуванням трьох основних чинників:

1. Крім навчання правил безпечної поведінки потрібно навчити їх бути обачними, вміти орієнтуватися та швидко реагувати в

екстремальних ситуаціях.

2. Проводити роботу з батьками, бо максимальний ефект досягається, якщо навчально-виховна робота ведеться в трьох напрямках:

дитсадок – діти – батьки.

3. Під час проведення роботи з БЖД слід ураховувати особливості дитячої психіки, її підвищену вразливість.

Тому неприпустимо застосовувати так звану “шокову” терапію з акцентуванням на страшні наслідки пожежі, повені і т.п.

Такий підхід може травмувати психіку дитини, призвести до стресів, тривог, фобій, страхів і навіть стійких неврозів.

Також потрібно враховувати вік дітей готовність дітей до сприйняття відповідної інформації.

Організовуючи роботу з навчання дітей основ БЖД вихователь повинен дотримуватись таких **принципів**:

1. Принцип системності. Робота проводиться протягом всього дня, а не тільки на занятті, а далі – забули.

2. Принцип сезонності, особливо *дитина і природа*:

- *стихійні явища;*
- *ознайомлення з грибами, отруйними ягодами, рослинами;*
- *зимою – властивості снігу;*
- *в жару – тепловий, сонячний удар, пожежа;*

3. Принцип врахування умов села і міста.

Сільським – як вести себе у місті,

Міським дітям розповідати, як поводитись із свійськими

тваринами, в лісі, на городі.

4. Принцип доступності, врахування віку дітей.

5. Принцип інтеграції, тобто пізнавальна робота з даного питання повинна поєднувати всі розділи програми (ознайомлення з довкіллям,

ознайомлення з природою, художня література, фізичний розвиток, образотворча діяльність, екологічне та валеологічне виховання.

Дітям середньої групи необхідно розповісти про властивості вогню, про наслідки необачного поводження з ним. Оскільки

дітям цього віку властиві наочно-дійові та наочно-образні форми мислення, можна такі заняття проводити, спостерігаючи за роботою кухаря на робочому місці.

Розширювати знання дітей старшої групи:

Правила пожежної безпеки: слід навчити дітей правильно користуватись телефоном, ввічливо і лаконічно розмовляти по телефону, знати телефони – 101, 102, 103, вміти чітко повідомляти необхідну інформацію.

Пізнавальна діяльність також має включати й елементарні знання про вулицю, правила дорожнього руху, безпечної поведінки на вулиці,

які систематично закріплюються й доповнюються батьками і вихователями.

Проводячи роботу з розділу “Ознайомлення з природою” педагогам слід познайомити дітей з правилами безпечної поведінки в природі, під час взаємодії з тваринами, комахами, зміями; рослинами – отруйні рослини, плоди та гриби.

Спостерігаючи за роботою дорослих – няні, мами, двірника слід познайомити дітей з м'якими засобами та безпечну поведінку з

ними.

Ознайомлюючи з працею лікаря – дати знання про *ліки та медпрепарати*.

Дитині щодня доводиться зустрічатися з різними людьми. Завдання вихователя – *дати дітям поняття, що люди бувають рідні, близькі і чужі*.

Вчити правил ввічливої, але обачної поведінки при контактах з незнайомими людьми.

Дати уявлення про безпечні та небезпечні іграшки та ігри.

Про те, як поводитись з живою природою, щоб не завдавати собі та їй шкоди (тварини, гриби, ядовиті рослини).

Навчально-пізнавальна діяльність з даного виду роботи має бути інтегрованою, поєднувати різні розділи програми:

“Фізичний розвиток”, “Ознайомлення з довкіллям”, “Ознайомлення з природою”, “Художньо-естетичний розвиток” – образотворча діяльність, художня література.

ФОРМИ РОБОТИ:

Розширення уявлень дітей про небезпечні предмети, явища, ситуації повинно відбуватися не лише на інформативному, а й на емоційно-чуттєвому рівні. Найефективніший засіб – *художнє слово*.

Дітям не подобаються моралізаторські застереження щодо правил безпечної поведінки. Художнє слово набагато ефективніше активізує **дитячу пам'ять, увагу, мислення**.

Використання ТЗН – ефективний метод проведення роботи з даного напрямку.

Використання наочності також стане в нагоді педагогам.

Використання спеціальних іграшок та дидактичних ігор.

Ігри-драматизації, які розігруються за мотивами казок, оповідань чи проблемних ситуацій.

Надзвичайно ефективним та корисним є фізкультурно-оздоровча робота – організація Днів здоров'я, спортивних свят та розваг. Тут

дитина сама стає учасником дійства, доходить власних висновків, формує для себе певні настанови.

„Тиждень безпеки дитини” в ДНЗ. Готуючись до такого тижня, вихователі спочатку складають план заходів на цілий день. Це можуть бути такі форми роботи з дітьми:

- тематичні заняття;
- дидактичні, сюжетні, театралізовані, конструктивно-будівельні ігри та ігри з елементами безпеки життя;
- конкурси, проведення різних видів театру;
- естафети, змагання;
- екскурсії та прогулянки;
- читання художніх творів відповідної тематики;
- моделювання правильної поведінки;
- аналіз небезпечних ситуацій;
- перегляд діапозитивів, діафільмів.

Наприкінці „Тижня безпеки” в групах доцільно провести бесіди з дітьми з метою з'ясування, що особливо сподобалося і запам'яталося.

1 день „Здоров'я дитини”,

2 – „Дитина і вулиця”,

3 - „Дитина і природа”

4 - „Наодинці вдома”

5 – ”Вогонь друг чи ворог”

Організація роботи з батьками.

Основною умовою навчання правил БЖД є наявність позитивного прикладу з боку дорослих. Тому вихователям необхідно приділити особливу увагу роботі з батьками і переконати їх, що не можна вимагати від дитини виконання будь-якого правила, якщо близькі і дорослі самі його не завжди виконують. Розбіжності у вимогах до дитини з боку ДНЗ та батьків можуть викликати у дитини почуття образи, збентеження і навіть агресію.

Основні *напрямки роботи з батьками:*

- Ознайомити батьків з правилами особистої безпеки та правилами поведінки в різних екстремальних ситуаціях;
- Інформувати батьків про те, як створити максимально безпечні умови перебування дитини вдома, на подвір'ї, на відпочинку.
- Ознайомлення батьків з роботою ДНЗ з проблеми БЖД дитини та результатами навчання і виховання дітей.
- Залучення батьків до навчально-виховного процесу ДНЗ.

Шляхом :

- Оформлення тематичної папки-пересувки (давати додому для ознайомлення);
- Проведення батьківських зборів на дану тему;
- Статті в батьківському кутку;
- Індивідуальні та групові консультації;
- Запрошення батьків відвідати „Тиждень безпеки” в ДНЗ.